

L'ARQUITECTE DE DÉU

36

Butlletí sobre la persona i la fama de santedat d'Antoni Gaudí

Juny 2024

RECTA FINAL!

El procés de beatificació d'Antoni Gaudí està arribant a la seva recta final! La tasca empresa l'any 1992 per un equip, bàsicament de laics com Antoni Gaudí, en el marc de l'Associació probeatificació Antoni Gaudí, està donant el seu fruit i ja s'ha presentat la *positio* al Dicasteri de les Causes dels Sants de la Santa Seu per al seu estudi i valoració. La *positio* és l'estudi exhaustiu que justifica la petició de la beatificació d'una persona, i analitza la seva biografia, la vivència de les virtuts evangèliques i la seva fama de santedat. La *positio* de Gaudí són dos volums que contenen 2.000 pàgines d'estudis i documentació.

Seguint les indicacions del Dicasteri de les Causes dels Sants, en aquest últim tram del procés, convé que sigui el mateix Arquebisbat de Barcelona qui vagi al davant en aquesta tasca i relació amb la Santa Seu. Així s'ha fet, i l'Associació civil probeatificació li ha passat el testimoni, que l'Arquebisbat ha recollit, tot creant l'Associació Canònica Antoni Gaudí per donar-li suport en la difusió de la vida de l'Arquitecte de la Sagrada Família que, amb la seva genialitat i la seva intensitat de vida cristiana plasmada en les seves obres, amb raó és anomenat *l'arquitecte de Déu*.

Us demanem que aprofiteu també per encomanar-vos a ell en aquest tram final del procés de beatificació, confiant en la seva proximitat amb Déu i, amb la seva intercessió, aconseguir que es faci realitat el que l'àngel li va dir a la Verge Maria en el moment de l'Anunciació, plasmada per Gaudí en dues ocasions a la Sagrada Família: «Per a Déu res no és impossible!»

Cardenal Joan-Josep Omella
Arquebisbe de Barcelona
President de l'Associació canònica Antoni Gaudí

CREACIÓ I CONSTITUCIÓ DE L'ASSOCIACIÓ CANÒNICA ANTONI GAUDÍ

El passat 1 de desembre de 2023 es va constituir formalment l'Associació Canònica Antoni Gaudí, que l'Arquebisbe de Barcelona va crear amb un decret del 5 de setembre del mateix any. En aquesta primera reunió es van elegir els càrrecs previstos en els estatuts, amb el següent resultat:

- **President nat:** Cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona
- **Vicepresident:** Mn. Josep M. Turull Garriga, rector de la Sagrada Família i vicepostulador de la causa de beatificació d'Antoni Gaudí
- **Tresorer:** Antonio Soler Bergua, administrador també de la Causa de Beatificació
- **Secretària:** Rosa Ribas, secretària també de la Facultat Antoni Gaudí de l'Ateneu Universitari Sant Pacià
- **Vocal primer:** Alejandro Seoane, arquitecte de l'equip de la Junta Constructora de la Sagrada Família i expert coneixedor de Gaudí
- **Vocal segon:** Mn. Armand Puig i Tàrrac, president de l'AVEPRO (agència de la Santa Seu per a la verificació

de la qualitat de les universitats de l'Església) i autor de diversos llibres sobre Gaudí

- **Vocal tercer:** Francesc Torralba, filòsof i teòleg, gran coneixedor de Gaudí.

Tal com està previst en els estatuts, a partir dels suggeriments dels membres de l'Associació, el Cardenal Omella va nomenar Mn. Alfons de Alarcón consiliari de l'Associació.

QUÈ HAN DIT DE GAUDÍ?

GAUDÍ I DALÍ (1/3)

Per Francesc Torralba

1. Admiració per Gaudí

Salvador Dalí (1904-1989) sentia una profunda admiració per Antoni Gaudí (1852-1926). El considerava com un dels genis més grans de l'arquitectura i l'elogiava per la seva capacitat per combinar elements surrealistes amb formes orgàniques i naturals en els seus dissenys.

Ho expressa en dues obres de la seva producció escrita: *Las pasiones según Dalí* (1968) i *Confesiones inconfesables* (1973).

L'anomena "el genial Gaudí"¹. Fins i tot es refereix a un pensament que suposadament va formular l'arquitecte de Reus en el qual descriu la genialitat com un esglaó anterior a la categoria angèlica.

Escriu l'artista de Port Lligat: "Cuando le preguntaban a Gaudí qué eran los ángeles, contestaba: son seres capaces de construir una catedral sin necesidad de ningún plano. Y si hay varios peldaños hasta convertirse en ángel, podéis estar seguros de que el primero se llama genio"².

A criteri de Salvador Dalí, la terra catalana ha donat dos grans genis: Ramon Sibiuda (1385-1436) i Antoni

Gaudí. Així ho expressa: "Sobre la arena de Port Lligat comprendí que el sol de Catalunya, que ya había hecho nacer dos genios, Raimundo de Sabunde, autor de Teología natural, y Gaudí, creador del gótico mediterráneo, ese mismo sol hacía explotar en mí el átomo de lo absoluto"³.

En altres fragments de la seva obra escrita, però, en reconeix dos més: Ramon Llull (1232-1316), a qui elogia en molts moments de la seva obra, i Francesc Pujols (1882-1962), el filòsof de Martorell, conegut com el pare de la Hiperaxiologia.

Salvador Dalí considera que Antoni Gaudí no va ser només un arquitecte, sinó també un veritable poeta de l'arquitectura. La influència de Gaudí en la feina de Salvador Dalí es pot veure en la fusió d'elements surrealistes amb motius arquitectònics i orgànics en moltes de les obres del pintor surrealista.

A més de la seva admiració per l'obra arquitectònica de Gaudí, el geni de l'Empordà també compartia amb ell un profund sentit d'identitat catalana i un orgull per la seva herència cultural. Ambdós són esperits universals i a la vegada intensament relligats a la seva terra natal.

No es pot comprendre la creació artística de Salvador Dalí al marge del Cap de Creus i de la seva terra empordanesa que, com ell reconeix, és la seva principal font d'inspiració, però el mateix passa amb l'arquitectura d'Antoni Gaudí. S'inspira en els elements naturals del Baix Camp, en les seves observacions del paisatge, del mar i de les formes naturals.

Escriu Salvador Dalí: "Las torres de la Sagrada Familia lanzan arriba hacia el cielo de Barcelona unas palmeras

de piedra, porque cuando Gaudí era niño soñaba con las tres palmeras que asomaban a su patio"⁴.

Salvador Dalí troba en l'arquitectura de Gaudí una manifestació única de la identitat catalana i una expressió de l'espiritualitat i la creativitat del país. Considerava que Gaudí havia transcendit els límits de l'arquitectura convencional per crear obres que ressonaven en un nivell emocional i espiritual més profund.

En la seva obra, Salvador Dalí explora temes semblants d'identitat, espiritualitat i surrealisme i troba inspiració en la manera com Gaudí fusiona la natura, la religió i la imaginació en els seus dissenys arquitectònics. Aquesta sintonia entre els dos artistes es reflecteix en el profund respecte i admiració que sentia Dalí per Gaudí, considerant-lo com un dels grans visionaris de la història de l'art.

A més de la seva estima per l'obra arquitectònica de Gaudí, Salvador Dalí també sentia una fascinació per la personalitat i l'enfocament innovador de l'arquitecte. Gaudí era conegut pel seu estil de vida peculiar i la seva total entrega a la feina, característiques que Dalí trobava intrigants i que ressonaven amb la seva pròpia naturalesa excèntrica i el seu compromís amb la recerca de l'originalitat i la singularitat en l'art.

Dalí veia en Gaudí un home que desafiava les convencions i s'atrevia a materialitzar les seves visions més audaces, cosa que ell mateix admirava i buscava emular a la seva pròpia carrera artística. Aquesta afinitat en l'actitud creativa i en la disposició a desafiar les normes establertes va contribuir a enfortir l'enllaç entre els dos artistes a l'imaginari de Dalí.

¹ S. DALÍ, *Obra Completa*, vol. II, Destino, Barcelona, 2003, p. 100.

² Ídem, p. 100.

³ Ídem, p. 603.

⁴ Ídem, p. 41.

Un altre aspecte notable de la relació entre Salvador Dalí i Antoni Gaudí és l'impacte que l'obra de l'arquitecte va tenir en la visió artística de Dalí. Gaudí va ser pioner en l'ús de formes orgàniques i corbes a l'arquitectura, inspirant-se en la natura per crear estructures que semblaven créixer de forma natural des del terra. Aquesta fusió entre arquitectura i naturalesa va influir profundament Dalí que també va explorar la relació entre els elements naturals i els humans en el seu art.

Escriu l'artista surrealista: "De Gaudí me gusta su vitalidad. Tiene el cerebro en la punta de los dedos y de la lengua. Es un gustativo. Su arquitectura quiere encarnar la suma de sensaciones golosas. Encarna el deseo del hombre"⁵.

L'artista de Cadaqués queda fascinat per l'explosió de formes i de colors que integra Gaudí en la seva arquitectura, fins a tal punt, que, al seu criteri, fa de la seva obra arquitectònica una creació per a la fruïció dels sentits: de la vista, de l'oïda, del tacte i, fins i tot, del gust. Juga amb el cognom de l'ar-

tista de Reus i el verb gaudir. La seva obra és, segons Dalí, per gaudir-la.

En el pròleg del llibre de Francesc Pujols, *La visió artística i religiosa de Gaudí* (1969), Dalí escriu, recordant una conversa amb Le Corbusier, el següent episodi: "Em va declarar que Gaudí era la vergonya manifesta de la ciutat de Barcelona. Va ser en el curs d'aquesta entrevista que, en preguntar-me si tenia alguna idea sobre el futur del seu art, jo li vaig respondre: l'arquitectura serà 'tova i peluda' i vaig afirmar categòricament que el darrer gran geni de l'arquitectura seria Gaudí, nom que en català significa 'gaudir', de la mateixa manera que Dalí prové tal vegada de 'delir-se'. I li vaig explicar que el gaudir i el delir-se són propis del catolicisme i del gòtic mediterrani reinventats i duts al paroxisme per Gaudí"⁶.

Com se sap, però, Le Corbusier (1887-1965) va canviar de punt de vista sobre l'arquitectura de Gaudí i posteriorment va escriure un llibre elogiant l'arquitecte visionari de la Sagrada Família.

Primer el va criticar per considerar-lo un excés d'ornamentació i una manca de racionalitat en el disseny. Le Corbusier estava més orientat cap al funcionalisme i la simplificació de formes en l'arquitectura, cosa que contrastava amb l'estil exuberant i altament decoratiu de Gaudí. No obstant això, amb el temps, va desenvolupar una apreciació més gran pel treball de Gaudí. Va reconèixer la seva innovació en l'ús de materials i tècniques constructives, així com la capacitat per fusionar l'arquitectura amb la natura. Tot i que mantenia les crítiques sobre l'ornamentació excessiva, va arribar a valorar l'originalitat i l'audàcia de Gaudí en la creació d'edificis únics i emblemàtics, com la Sagrada Família i el Parc Güell a Barcelona.

Així, doncs, encara que Le Corbusier inicialment va desestimar el treball de Gaudí a causa de diferències estilístiques i filosòfiques, amb el temps va arribar a reconèixer la seva importància i contribució a l'arquitectura moderna.

⁵ Ídem, p. 492.

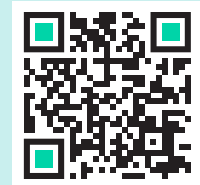
⁶ Ídem, p. 756.

ORACIÓ PER A LA DEVOCIÓ PRIVADA

Déu i Pare Nostre, que infonguéreu en el vostre servent Antoni Gaudí, arquitecte, un gran amor a la vostra Creació i un afany ardent d'imitar els misteris de la infància i la passió del vostre Fill; feu que, per la gràcia de l'Esperit Sant, jo sàpiga també lliurar-me a un treball ben fet, i digneu-vos gloriificar el vostre servent Antoni, concedint-me, per la seva intercessió, el favor que us demano (dema- nís). Per Crist Senyor Nostre, Amén.
Jesús, Maria i Josep, obteniu-nos la pau i protegiu la família! (Tres vegades).

SI VOLEU REBRE AQUEST FULL INFORMATIU

Adreceu-vos a:
www.beatificaciogaudi.org
Correu electrònic: info@beatificaciogaudi.org

DONATIUS

Podeu enviar els vostres donatius per a la causa de beatificació al compte de la Caixa ES58 2100 0716 6102 0023 8293
Gràcies per la vostra col·laboració!

Diposit Legal pendent de registre.

Queda prohibida, sense autorització per part de l'Associació Canònica Antoni Gaudí, la reproducció total o parcial d'aquesta publicació per qualsevol mitjà o procediment.